

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukainen päätös koskien rauhoitetun lajin yksilöiden ja osien hallussapitoa

Hakija

Luonnonvarakeskus / Samuli Helama

Asia

Lupahakemus jokihelmisimpukan kuoren ja nahan osien hallussapitoon Rovaniemellä, Lapissa.

Hakemus

Hakija hakee lupaa jokihelmisimpukan (*Margaritifera margaritifera*) rauhoituksesta poikkeamiseen. Hakija on poikkeuslupan POPELY/1396/2023 nojalla kerännyt kuolleita simpukoiden kuoria ja niiden osia vuosina 2023–2025 Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle toimitettujen raporttien mukaisesti. Kyse on 10 jokihelmisimpukan kuoren palasta ja 28 aiemmin kuolleen jokihelmisimpukan nahan palasta.

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen aiemmin myöntämän luvan ehdoissa todetaan että: *"Näytteiksi saadut rauhoitetun lajin kuoret sekä simpukoista mahdollisesti löytyvät helmet tulee toimittaa tutkimuksen päätyttyä, viimeistään 31.12.2025, Luonnontieteellisen keskusmuseon kokoelmiin"*. Kerätyn materiaalin tutkimus on kuitenkin hakemushetkellä vielä kesken, ja lupaa anotaan materiaalin hallussapitoon, kunnes tutkimukset on saatettu loppuun tieteellisesti julkaisuina tuloksina. Tässä arvioidaan kestävän enintään 31.12.2030 asti. Näytteitä hallussapidetään ja tutkitaan Luonnonvarakeskuksen tiloissa Rovaniemellä.

Hakija on jo aiempina vuosina suorittanut tieteellistä tutkimustyötä koskien jokihelmisimpukan kasvua, siten kuin sitä voidaan mitata simpukkayksilöiden kuorista. Tähän materiaali on tullut Helsingin yliopiston Luonnontieteellisen keskusmuseon kokoelmista. Myös luvan POPELY/1396/2023 nojalla kerättyä materiaalia on tarkoitus käyttää tieteellisiin tutkimuksiin. Nämä tutkimukset jatkavat suoritettua tutkimusta, mutta ovat vielä kesken. Tutkimuksen lopullisesti päätyttyä edellä mainitut kuoret ja niiden kappaleet tullaan tallettamaan Helsingin yliopiston luonnontieteellisen keskusmuseon kokoelmiin (Pohjoinen Rautatiekatu 13, Helsinki).

Määräykset, joita hakemus koskee

Jokihelmisimpukka on luonnonsuojelulain (9/2023) 69 §:n nojalla rauhoitettu. Lisäksi laji on erittäin uhanalainen.

Luonnonsuojelulain 87 §:n mukaan rauhoitetun lajin yksilöiden, niiden osien tai johdannaisen hallussapito ja kuljetus on kielletty.

Luonnonsuojelulain 89 §:n mukaan ELY-keskus voi myöntää poikkeuksen 87 §:n kiellosta eliölajien tutkimus- ja suojelutarkoitukseen tai koulutustarkoitukseen.

Päätös ja lupaehdot

Varsinais-Suomen ELY-keskus myöntää hakijalle hakemuksen mukaisen luvan jokihelmisimpukan kuoren ja nahan osien hallussapitoon alla luetelluin ehdoin.

- 1 Lupa on voimassa 31.12.2030 asti Luonnonvarakeskuksen tiloissa Rovaniemellä.
- 2 Tutkimuksen päättymisen jälkeen näytteet tulee toimittaa Luonnontieteelliselle keskusmuseolle.
- 3 Hakija vastaa siitä, että kaikki luvan mukaisiin toimenpiteisiin osallistuvat henkilöt noudattavat tämän luvan ehtoja.
- 4 Tämä lupa tai sen kopio on oltava hallussapitopaikassa (esim. puhelimessa) ja pyydettyäessä lupa on esitettävä.
- 5 Hakija vastaa tarvittaessa yhteydenpidosta muihin viranomaisiin.
- 6 Varsinais-Suomen ELY-keskus sekä Lapin ELY-keskus ja 1.1.2026 alkaen Lupa- ja valvontavirasto valvovat luvan käyttöä. Luvan valvonnan yhteydessä voidaan tarvittaessa tehdä tarkastuksia.

Perustelut

Hakemus täyttää luonnonsuojelulain 89 §:n ehdot ja poikkeuslupa voidaan myöntää tutkimustarkoituksessa. Jokihelmisimpukan kuoren ja nahan osia käytetään tieteelliseen tutkimukseen. Aiemmin jokihelmisimpukan kuorista on määritetty mm. simpukoiden kasvuun liittyviä yksityiskohtia. Kun Luonnonvarakeskuksen tutkimus on päättynyt, tulee näytteet toimittaa Luonnontieteelliselle keskusmuseolle, jossa niillä voi jatkossakin olla tutkimus- ja opetusarvoa.

Muuta tyydyttävää ratkaisua ei ole, sillä uusien näytteiden kerääminen tutkimuksen jatkamista varten ei ole perusteltua. Jokihelmisimpukan suotuisan suojelutason saavuttaminen ei luvan mukaisilla toimilla vaarannu, sillä kyse on jo kerätyistä näytteistä.

Muuta huomioitavaa

Valtakunnallinen Lupa- ja valvontavirasto vastaa 1.1.2026 lähtien ELY-keskusten ympäristöön liittyvistä lupa-, ohjaus- ja valvontatehtävistä.

Sovelletut oikeusohjeet

Luonnonsuojelulain (9/2023) 1 §, 69 §, 87 §, 89 §, 121 §

Laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003) 19 §

Laki oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §

Valtioneuvoston asetus (794/2024) elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2025

Päätöksen voimaantulo

Varsinais-Suomen ELY-keskus on lain oikeudenkäynnistä hallintoasioissa (808/2019) 122 §:n nojalla päättänyt, että tämä päätös pannaan täytäntöön lainvoimaa vailla olevana. Tutkimuksen toteuttamisen kannalta on perusteltua, että jokihelmisimpukanäytteiden, jotka ovat jo Luonnonvarakeskuksen tiloissa, tutkimista voidaan jatkaa ilman katkosta valitusaikana. Päätöksen täytäntöönpanoa ei voida päätöksen luonteen vuoksi lykätä.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta valittamalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on liitteenä, päätös on annettu tiedoksi tavallisella sähköisellä tiedoksiantolla.

Asiakirjan hyväksyntä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty viraston sähköisessä asianhallintajärjestelmässä. Asian on esitellyt ylitarkastaja Liisa Maanpää-Pakkanen ja ratkaissut ylitarkastaja Tapio Aalto.

Liitteet

Valitusosoitus

Tiedoksi

ympäristöministeriö kirjaamo.ym@gov.fi

Suomen ympäristökeskus kirjaamo@syke.fi

Lapin ELY-keskus kirjaamo.lappi@ely-keskus.fi

Lapin poliisilaitos palaute.lappi@poliisi.fi

Rovaniemi kirjaamo@rovaniemi.fi

Lapin lintutieteellinen yhdistys ry. (LLY) info@lly.fi , puheenjohtaja@lly.fi

SLL Lapin luonnonsuojelupiiri ry. lappi@sl.fi

Suoritemaksutta

Tämä asiakirja VARELY/7766/2025 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument VARELY/7766/2025 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Maanpää-Pakkanen Liisa 15.12.2025 10:20

Ratkaisija Aalto Tapio 15.12.2025 10:24

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen saa hakea muutosta **Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta** kirjallisella valituksella.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaantipäivästä, sitä päivää lukuun ottamatta. Jos määräajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallisella kirjeellä toimitetussa tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Asian katsotaan tulleen viranomaisen tietoon kuitenkin kirjeen saapumispäivänä.

Tavallisena sähköisenä tiedoksiannona toimitetussa tiedoksiannossa asiakirja katsotaan annetun tiedoksi kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Todisteellisesti toimitetussa tiedoksiannossa tiedoksisaantipäivän osoittaa tiedoksianto- tai saantitodistus. Milloin kysymyksessä on sijaistiedoksianto, päätös katsotaan tiedoksi saaduksi kolmantena päivänä tiedoksiantotodistuksen osoittamasta päivästä.

Valituskirjelmän sisältö ja allekirjoittaminen

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- * valittajan nimi ja kotikunta
- * jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, on myös tämän nimi ja kotikunta ilmoitettava
- * postiosoite, puhelinnumero ja mahdollinen sähköpostiosoite, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- * päätös, johon haetaan muutosta
- * miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia päätökseen vaaditaan tehtäväksi
- * perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava muutoin kuin sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitettava valituskirjelmä.

Valituskirjelmän liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä:

- * elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- * todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- * asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- * asiamiehen valtakirja, asianajajan ja yleisen oikeusavustajan tulee esittää valtakirja ainoastaan, jos valitusviranomainen niin määrää
- * toimitettaessa valituskirjelmä sähköisesti selvitys asiamiehen toimivallasta

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmä on toimitettava **Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden kirjaamoon**. Valituskirjelmän on oltava perillä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä. Valituskirjelmän voi toimittaa perille henkilökohtaisesti, lähtetä välityksellä, postitse tai sähköisesti. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopiona, sähköpostilla tai hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelun kautta) toimitetun valituskirjelmän on oltava käytettävissä hallinto-oikeuden vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä valitusajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Valittajalta peritään asian käsittelystä hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 310 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä. Tuomioistuinlaki löytyy osoitteesta <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455#P5>

Pohjois-Suomen hallinto-oikeuden yhteystiedot:

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Käyntiosoite: Torikatu 34-40, 90100 Oulu

Puhelin: 029 56 42800

Telefax: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Aukioloaika: 8.00–16.15

Hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelu: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätöksestä perittyä suoritemaksua koskeva muutoksenhaku

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että julkisoikeudellisesta suoritteesta määrätyn maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia oikaisua Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä.